

فصلنامه مشاوره مدرسه غیر دولتی و حید

پاییز ۹۲

گردآورنده: واحد مشاوره

مقدمه:

ضمن عرض سلام به همه ی پدر و مادران عزیز و دانش آموزان توانا، خداوند را شاکر هستم که توانستم مطالبی هر چند مختصر و انشائی... مفید در اختیارتان بگذارم این فصلنامه (۱) شامل (مناجات، مسابقه، مطالب روان شناسی و...) می باشد. هدف از گردآوری آن آشنایی و راهنمایی هر چه بیشتر و بهتر شما عزیزان با ابعاد مختلف روانی_آموزشی_اخلاقی در دانش آموزان می باشد. خواهشمندم هرگونه پیشنهاد و یا انتقاد را به واحد مشاوره و یا از طریق وبلاگ مدرسه و حید گزارش دهید تا در فصلنامه های بعدی از آن ها استفاده شود.

باتشکر

عابدینی

مناجات

خداوند! من و همسرم آرزو داریم فرزندانمان در آینده، از ما به نیکی یاد کنند. و تو دعای ما را در حق فرزندانمان و دعای آنان را در حق ما مستجاب گردانی.

پروردگارا! به من و همسرم توفیق ده که تجربه هایمان را و آنچه را که در زندگی به درستی آموخته ایم به فرزندانمان هم بیاموزیم.

کتاب خوانی

همه والدین دلشان می خواهد فرزندشان کتابخوان شود؛ حتی اگر خودشان زیاد اهل کتاب خواندن نباشند. مطالعه کتاب علاوه بر اینکه سرگرمی سالمی است، نقش بسیاری در افزایش آگاهی کودک، افزایش اعتماد به نفس و عزت نفس او دارد و در شکل گیری یک شخصیت فرهیخته و دارای کمالات اخلاقی تأثیرگذار است. اولین قدم برای کتابخوان کردن کودک این است که خودتان هم اهل کتاب خواندن باشید و کودک از طریق مشاهده، این رفتار صحیح را از شما بیاموزد. با این حال با توجه به اینکه کودکان این زمانه با انواع و سرگرمی های تصویری و بازی های کامپیوتری درگیر هستند، شاید علاقمند کردن آنها به کتاب کمی پیچیده تر به نظر برسد اما این نوید را می دهیم که اگر این عادت پسندیده را از همان دوران نوزادی در فرزندتان ایجاد کنید، جذاب ترین سرگرمی های دنیا هم برای او به شیرینی کتاب نخواهد بود.

با به کارگیری راهکارهای زیر می توانید کودکان را به مطالعه علاقمند کنید تا عادت به مطالعه و نیاز به کتابخوانی در آنها درونی شود و در بزرگسالی به طور خودانگیخته به مطالعه کتاب بپردازند:

انتخاب مناسب داشته باشید

شناخت درست دنیای کودک، شرایط رشدی، نیازها، ضرورت ها و توانمندی هایش به شما کمک می کند تا بتوانید کتاب مناسبی برای کودک تان انتخاب کنید. اگر می خواهید فرزندتان را به کتابخوانی تشویق کنید باید کتاب مناسبی را برای او انتخاب کنید و با به کارگیری روش های جدید شوق و انگیزه لازم را برای مطالعه در او به وجود بیاورید. در درجه اول باید با ادبیات کودک آشنا باشید، سلاقی، توانمندی ها و نقاط ضعف او را بشناسید و بدانید کودک تان از نظر رشد ذهنی و اخلاقی و مهارت های هیجانی در چه سطحی قرار دارد تا بهتر بتوانید کتابی را که مناسب اوست در اختیارش قرار دهید.

نظر او را درباره کتاب پبرسید

صحبت کردن درباره موضوع کتاب و پرسیدن نظر کودک درباره کتاب او را در چالش قرار می دهد و سبب ایجاد یادگیری اکتشافی در او می شود و همین مسئله علاقمندی او را به کتاب افزایش می دهد. بنابراین توصیه می شود بعد از مطالعه هر کتابی نظر و برداشت او را در مورد شخصیت های داستان و آنچه از کتاب آموخته پبرسید. یکی از کارهایی که می توانید انجام دهید این است که خود و سایر اعضای خانواده نیز آن کتاب را بخوانید و درباره موضوع آن با یکدیگر صحبت کنید و آنچه را که از کتاب آموخته اید در زندگی روزمره به کار ببرید.

او را همراهی کنید

در فرایند کتابخوانی کودک تان شریک شوید و او را در مطالعه کتاب همراهی کنید. براساس علایق اش محرکی مثل بازی یا طنز را که برای کودک خوشایند است با کتابخوانی همراه کنید تا مطالعه برایش لذت بخش تر شود. شوخ طبعی و طنزپردازی میزانی از خلاقیت را در کودک فعال می کند. این خلاقیت در نیمکره راست مغز عمل می کند. اگر هنگام یادگیری نیمکره راست مغز با نیمکره چپ ارتباط پیدا کند میزان یادگیری به شدت افزایش پیدا می کند.

خودتان هم مطالعه کنید

بیشتر یادگیری های کودکان بدون کوشش، غیر مستقیم و مشاهده ای صورت می گیرد و از طریق بایدها و نیایدهای مستقیم و رودرو نیست. اگر در برنامه های روزانه تان مطالعه در همه زمینه ها وجود ندارد، در واقع این الگو را به طور غیر مستقیم در اختیار کودک تان قرار نداده اید و نباید انتظار داشته باشید که کودک تان در مراحل از رشد که نیاز به کتابخوانی دارد علاقمندی به کتاب را در خود احساس کند و بیابد. طبق نظریه یادگیری مشاهده ای، کودک از لحظه تولد از بزرگسالان الگوبرداری می کند. بنابراین اگر والدین با کتاب قهر باشند مطمئناً فرزندشان هم به کتاب و مطالعه علاقمندی زیادی نشان

نخواهد داد؛ مگر اینکه کودک از شخص دیگری الگوبرداری کند.

تشویق اش کنید نقش بازی کند

تصویرسازی ذهنی هنگام یادگیری میزان انگیزه و یادگیری را افزایش می دهد. از کودک بخواهید بعد از مطالعه کتاب نقش شخصیت های داستان را بازی کند. با انجام این کار نیمکره راست مغز تحریک شده و یکسری هیجان به وجود می آید و کودک زود خسته نمی شود. اگر بتوانید در بازی کردن نقش ها او را همراهی کنید شوق و اشتیاق او بیشتر می شود.

به او حق انتخاب دهید

معمولاً والدین ناچارند برای کودکان در سنین پایین تر انتخاب ها را محدودتر کنند و به انتخاب خودشان کتابی را در اختیار کودک بگذارند اما می توانید به کودکان سه سال به بالا حق انتخاب بدهید؛ به این ترتیب که بین چند جلد کتاب، انتخاب نهایی را به عهده خودش بگذارید.

عادی سازی کنید

اگر کودک از ابتدا در فضایی قرار بگیرد که کتاب خواندن و مطالعه، جزو کارهای روزمره اعضای خانواده باشد، به کتاب گرایی و علاقه بیشتری پیدا می کند. متأسفانه کتابخوانی در خانواده ها عادی سازی نشده است و در فرایند زندگی عادی مردم جایی ندارد. در واقع خانواده ها مطالعه کتاب را فرایندی رسمی و خارج از خانه به حساب می آورند. مواجه شدن کودکان با کتاب و کتابخوانی باید در خانواده اتفاق بیفتد.

انگیزه کتابخوانی را در او درونی کنید

هنگامی که با دادن پاداش فردی را به انجام کاری تشویق می کنیم، انگیزه او برای انجام این کار بیرونی است اما وقتی فردی با میل و خواست درونی اش اقدام به انجام کاری می کند، انگیزه او درونی است. اگر می خواهید فرزندان از همان ابتدای دوران کودکی به کتابخوانی عادت کند باید بتوانید انگیزه ای قوی برای مطالعه در او ایجاد کنید. برای درونی کردن انگیزه ها باید علایق، تمایلات و خواسته های درونی او را شناسایی کرده، سعی کنید شرایطی را فراهم کنید تا کودک واقعاً از کتاب خواندن لذت ببرد.

شرایطی فراهم کنید تا کودک لذت ببرد

توجه داشته باشید در فرایند کتابخوانی باید در درجه اول کودک از مطالعه کتاب لذت ببرد و نباید به دنبال این باشید که مفاهیم کتاب به فرزندان چه می آموزد. قرار نیست مطالعه یک کتاب تغییری خیلی بزرگ یا درسی خیلی جدی به کودک ما بدهد؛ بلکه در درجه اول باید کودک از آن لذت ببرد تا بتواند در کنار این لذت بردن، دنیا و شرایط جدیدی را تجربه کند. با مطالعه کتاب، کودک از خودمداری خارج می شود و با همذات پنداری با شخصیت های داستان کتاب می تواند فضای جدیدی را تجربه کند.

مسابقه هوش

پسرم : کدام یک از پنج قطعه ی زیر را باید در وسط جدول

حروف الفبا قرار دهیم تا نظم موجود در جدول حفظ شود؟

ف	ز	ت	م	ع	س	د	ج	پ	الف
ی	غ	ر	ر	پ	ل	ط	ژ	خ	ث
ح	ه	ع	ذ	ب	گ	ط	ز	ح	ت
س	چ	و	ظ			ک	ض	ر	ج
ع	ژ	ج				ق	ص	ذ	
گ	ظ	ز				ه	ف	ش	
و	ک	ط	ر			ص	چ	و	غ
الف	ن	ق	ض	ذ	پ	گ	ش	ج	ن
پ	ی	م	ف	ص	د	ب	ک	س	ث
ت	ب	ه	ل	غ	ش	خ	الف	ق	ژ

۱					۲				
	د	الف				ح	ی		
ث	م	ض	ح		ل	خ	ض	الف	
ی	ط	خ	ن		ت	ط	م	د	
	ل	ت			ن	ث			
۳					۴				
	و	الف				د	الف		
ذ	ن	ج	د		ی	ط	خ	ن	
ژ	ک	م	ح		ث	م	ض	ح	
ز					ل	ت			
۵					۶				
	م	ل				ش	س	ت	ی
	ش	س	ت	ی	ص	پ	ح	چ	
	ب	خ			ب	خ			

لطفا پس از بریدن این قسمت آن را به واحد مشاوره تحویل دهید تا به پاسخ درست جایزه اهداء گردد.

نام و نام خانوادگی دانش آموز.....

پاسخ درست قطعه شماره.....می باشد.

طنز

هر وقت زندگی به ضربه بهت زد ، آروم لبخند بزن و بهش بگو :

” جوجه ! همه زورت همین بود !؟ “

نقاشی کودکان

بچه‌ها به نقاشی علاقه زیادی دارند و آنچه می‌کشند بازتاب دنیای درونی آنهاست. بیشتر بچه‌ها به کارهای هنری‌شان فکر نمی‌کنند یا حتی آن را سانسور نمی‌کنند. در طول ۴۰ سال گذشته نقاشی کودکان به عنوان بخش مهمی از تشخیص‌های متخصصان اطفال به کار می‌رود. نقاشی به آنها کمک می‌کند مراحل رشد کودک را در همان لحظه مشاهده کنند و درباره مشکل احتمالی آگاهی یابند. یک نقاشی ساده می‌تواند نگاهی اجمالی به جهان بینی کودک، نقش او در خانواده و روابطش با دیگر اعضای خانواده و البته اعتماد به نفس او باشد. این نقاشی همچنین می‌تواند میزان استحکام او و خانواده را نشان دهد که بسیار مهم است. نقاشی کودکان حتی می‌تواند اوضاع فرهنگی و نوع رفتارهای اعضای خانواده را با یکدیگر مشخص کند اما این هشدار را در نظر داشته باشید که اگر می‌خواهید معنای پنهان شده در نقاشی را بیابید نباید آنها را بیش از حد تفسیر کنید. نباید هر خطی که کودک می‌کشد را بخوانید، بهتر است نقاشی بچه‌ها را فرصتی برای صحبت کردن با فرزندتان تلقی کنید و درباره آنچه می‌خواسته بکشد با او حرف بزنید

نیازی نیست بچه‌ها حتما خوب نقاشی بکشند یا در آینده یک نقاش ماهر و حرفه‌ای بشوند زیرا نقاشی برای کودکان صرفاً ابزاری است برای بالا بردن کیفیت رشد روحی، عاطفی و فکری.

کودکان سریع‌تر از آنچه فکرش را بکنید سعی می‌کنند با هر آنچه به دست‌شان می‌آید خط و خطوطی بکشند و اصطلاحاً نقاشی کنند. نقاشی کودکان نه تنها برای آنها یک نوع لذت و بازی است، بلکه می‌تواند به والدین در دیدن و شناختن دنیای درونی آنها کمک کند. البته نقاشی نکشیدن یک کودک یا تمایل کم او به این کار به این معنی نیست که تخیل ضعیفی دارد. بسیاری از کودکانی که از طرق دیگر غیر از نقاشی دنیای خود را به شما نشان می‌دهند.

روانشناسان به طرق مختلف درباره کودکان تحقیق کرده اند که یکی از مهمترین آنها تجزیه و تحلیل نقاشی های کودکان است. نقاشی، کودک را در مراحلی که حواث اطراف خود را دسته بندی و عرضه می کند و روند تکامل یافته ای را از زمان خط خطی کردن ساده تا زمانی که خطوط معنی دار و مبتنی بر قوانین پرسپکتیو و شالوده منطقی

را رسم می کند می توان چیزی شبیه خواب و رویا معنی کرد. نقاشی مانند خواب و رویا به کودک فرصت می دهد اطلاعات و اعمالی را که از دنیای بیرون کسب می کند از هم جدا و سپس آنها را دوباره تنظیم کند

معرفی کتاب برای مطالعه والدین:

روان شناسی پسران (بررسی مهم ترین موضوعات مربوط به رشد پسران از هنگام تولد تا دوران بزرگسالی)

نویسنده: استیو بید الف

مترجم: علی فتحعلی آشتیانی (نشر معیار علم)

« کودکی که گناه خویش را بدون پرسش ما به گردن می گیرد در حال
گذراندن نخستین گام های قهرمانی است »

حکیم ارد بزرگ

www.vahidsch.com